SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Jeséniova 17, 831 01 Bratislava

Číslo: 8748-40350/37/2017/Zál

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 36/2017/Zál/Z

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola") vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP"), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon"). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole").

A. Kontrola

Typ kontroly:	**§ 34 ods. 5 a 6 zákona - Bežná**
Podnet:	**Nie**
Výsledok:	**§ 35 ods. 1 zákona - Súlad**
Odstúpené:	**Nie**

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Ing. Ivana Záleská	Číslo preukazu: 565
Telefón:	02 582 82 412	
Elektronická adresa:	ivana.zaleska@sizp.sk	
Inšpektor:	Ing. Milan Sobolič	Číslo preukazu: 573
Telefón:	02 582 82 428	
Elektronická adresa:	milan.sobolic@sizp.sk	

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	JK Gabčíkovo s.r.o.		
Adresa sídla:	Patašská 586, 930 05 Gabčíkovo		
IČO:	35 844 761		
Kontrola oznámená:	20.11.2017	Spôsob:	Elektronickou poštou
Zástupca:	Kurt Bloch Nielsen	Funkcia:	konateľ
	Ing. Zuzana Sebok Csonga		splnomocnená
Telefón:	+421 905 116 810		
Elektronická adresa:	zscs@jkgabcikovo.eu		

D. Prevádzka

Názov podľa IP:	Farma Vrakúň - Malý háj
Adresa prevádzky:	Malý Háj, Vrakúň
Variabilný symbol:	372850109
Integrované povolenie:	6636-1933/37/2012/Zál/372850311
Vydané:	11.2.2012
Právoplatné:	6.3.2012
Projektovaná kapacita:	haly A a B - výkrmňa ošípaných – 3000 ks, z toho nemocničné boxy pre choré zvieratá 100 ks

Kategória:
6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg alebo

E. Časová os

Posledná kontrola:	25.6.2015 – 3.11.2015
Kontrolované obdobie:	26.6.2015 – 22.11.2017
Začatie kontroly:	22.11.2017
Prvé miestne zisťovanie:	22.11.2017
Vypracovanie správy:	22.12.2017
Doručenie správy:	22.12.2017

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia:	Áno
Videodokumentácia:	Nie
Odňatie prvopisov:	Nie
Odobraté vzorky:	Nie
Meranie emisií:	Nie
Iné:	obhliadka prevádzky

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na preverenie súladu podmienok uvedených v integrovanom povolení č. 4288-38901/37/2010/Zál/372850109 z 10.1.2011 v znení neskorších zmien so závermi o BAT VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných aplikovateľných pre kontrolovanú prevádzku.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Inšpekcia vykonala obhliadku prevádzky v súvislosti s preverením fyzického stavu prevádzky s príslušnými BAT-mi. Zamerala sa najmä na kontrolu:

- skladovania a prepravy krmenia do jednotlivých hál,
- prepravu hnojovice z hál do zberných nádrží na hnojovicu,
- zabezpečenie nádrží na hnojovicu proti úniku znečisťujúcich látok do ovzdušia, pôdy a vôd,
- kvalitu materiálu na podstielku,

- spôsob vetrania hál,
- spôsob kŕmenia,
- spôsob napájania,
- podrošťové priestory hál,
- uskladnenie a zneškodňovanie kadáverov,
- zneškodňovanie splaškových a odpadových vôd.

I. Použité podklady

1. Vyhodnotenie BAT pre farmu Malý Háj vypracované prevádzkovateľom
2. Prevádzkový poriadok spoločnosti
3. Havarijný plán
4. Receptúry krmív
5. Integrované povolenie č. 6636-1933/37/2012/Zál/372850311 z 11.2.2012 v platnom znení

J. Kontrolné zistenia

BAT 1.V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia (EMS), ktorý zahŕňa všetky tieto vlastnosti:

1. angažovanosť manažmentu vrátane vrcholového manažmentu;
   Manažment spoločnosti vrátane vrcholového manažmentu má od založenia spoločnosti a zahájenia činnosti farmy v záujme inštaláciu technológií a aplikáciu čo najefektívnejších metód riadenia farmy.

2. vymedzenie environmentálnej politiky, ktorá zahŕňa neprestajné zlepšovanie environmentálneho správania zariadenia zo strany manažmentu;
   Manažment spoločnosti vrátane vrcholového manažmentu má od založenia spoločnosti a zahájenia činnosti farmy v záujme inštaláciu technologických zariadení a aplikáciu čo najefektívnejších metód riadenia farmy s ohľadom na udržovanie poriadku a čistoty na farme a šetrné zaobchádzanie so životným prostredím.

3. plánovanie a stanovenie potrebných postupov, úloh a cieľov v spojení s finančným plánovaním a investíciami;
   Manažment spoločnosti vrátane vrcholového manažmentu má od založenia spoločnosti a zahájenia činnosti farmy v záujme investície do technologických zariadení a aplikáciu čo najefektívnejších metód riadenia farmy.

4. vykonávanie postupov s osobitným dôrazom na:
   a) štruktúru a zodpovednosť; - *manažment spoločnosti vedie všetkých zamestnancov spoločnosti k vykonávaniu svojej práce zodpovedne, s ohľadom na šetrné zaobchádzanie so ŽP*
   b) odbornú prípravu, informovanosť a odbornú spôsobilosť; - *manažment spoločnosti dohliada na odbornú prípravu, informovanosť a odbornú spôsobilosť všetkých svojich zamestnancov*

c) komunikáciu; - *kladie sa na ňu dôraz, ako na veľmi dôležitú súčasť každodenných procesov*
d) zapojenie zamestnancov; - *zamestnanci sú súčasťou života spoločnosti a všetky procesy a postupy sú im známe*
e) dokumentáciu; - *čiastkové informácie sa zbierajú v teréne, ale vedenie dokumentácie je centralizované, t.j. všetky podklady sa zhromažďujú a vyhodnocujú v kancelárii v sídle spoločnosti*
f) účinnú kontrolu procesov; - *dohľad manažmentu*
g) programy údržby; - vedenie údržby – *každodenná vizuálna kontrola a priebežné odstraňovanie nedostatkov/priebežné opravy*
h) pripravenosť na núdzové situácie a reakciu na ne; - *viď havarijný plán farmy*
i) zabezpečovanie dodržiavania právnych predpisov v oblasti životného prostredia; - *viď prevádzkový poriadok spoločnosti*

5. kontrola plnenia a prijímanie nápravných opatrení s osobitným dôrazom na:

a) monitorovanie a meranie; - *monitorovacie vrty na sledovanie stavu podzemnej vody, vodáreň s kontrolou a úpravou kvality vody s meraním jej spotreby*
b) nápravné a preventívne opatrenia; - *priebežne podľa potreby a prevádzkového poriadku*
c) uchovávanie záznamov; - *dľa príslušných predpisov*
d) nezávislé (tam, kde je to možné) interné alebo externé audity s cieľom určiť, či systém environmentálneho riadenia zodpovedá plánovaným opatreniam a či sa správne zaviedol a udržiava; - *aplikuje sa pravidelnou kontrolou (interným auditom) manažmentu spoločnosti*

6. preskúmanie systému environmentálneho riadenia a jeho pretrvávajúcej vhodnosti, primeranosti a účinnosti zo strany vyššieho manažmentu; - *aplikuje sa preskúmavaním konateľom spoločnosti*

7. sledovanie vývoja čistejších technológií; - *zodpovednosť manažmentu a vlastníkov spoločnosti*

8. zohľadnenie vplyvov na životné prostredie v dôsledku konečného vyradenia zariadenia z prevádzky vo fáze plánovania novej prevádzky a počas jej prevádzkovej životnosti; - *zodpovednosť manažmentu a vlastníkov spoločnosti*

9. pravidelné vykonávanie referenčného porovnávania na úrovni odvetví (napríklad sektorový referenčný dokument EMAS). – *spoločnosť nemá zavedený EMAS ale aplikuje environmentálne riadenie na základe interných predpisov, ktoré sú podľa potreby aktualizované*

Špecificky pre odvetvie intenzívneho chovu hydiny alebo ošípaných sa podľa najlepších dostupných techník majú do systému environmentálneho riadenia začleniť nasledujúce funkcie:

10. vykonávanie plánu riadenia hluku (pozri položku BAT 9); - *neaplikuje sa z dôvodu dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov*

11. vykonávanie plánu riadenia zápachu (pozri položku BAT 12); - *neaplikuje sa z dôvodu dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov*

BAT 2. Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky tieto techniky.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Správne umiestnenie prevádzky/farmy a priestorové usporiadanie činností s cieľom: — obmedziť prepravu zvierat a materiálov (vrátane hnoja), — zabezpečiť dostatočnú vzdialenosť od citlivých receptorov vyžadujúcich ochranu, — zohľadniť prevládajúce klimatické podmienky (napr. vietor a zrážky), — zvážiť potenciálnu budúcu rozvojovú kapacitu farmy, — prechádzať kontaminácii vody	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky / farmy.	Čiastočne aplikované	- Preprava zvierat v rámci farmy je obmedzená, nakoľko všetky stajne sú prepojené internými chodbami - Poloha farmy je daná z minulosti, nakoľko ide o bývalý št. majetok, čo sa týka dodrž. dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov. - Rozširovanie farmy nie je možné, kapacita je daná z minulosti vzhľadom na skutočnosť, že ide o vodohospodársky chránenú oblasť - Na farme sú umiestnené 2 monitorovacie vrty za účelom sledovanie stavu – znečistenia podzemných vôd
b	Vzdelávanie a školenie pracovníkov najmä v súvislosti s: — relevantnými nariadeniami, chovom hospodárskych zvierat, zdravím a dobrými životnými podmienkami zvierat, nakladaním s hnojom, bezpečnosťou pracovníkov, — prepravou hnoja a aplikáciou hnoja do pôdy, — plánovaním činností, — plánovaním a riadením núdzových situácií, — opravou a údržbou zariadení.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Pracovníci farmy sú informovaní a školení v súlade s relevantnými nariadeniami a pracovnej náplne, kt. je súčasťou ich pracovnej zmluvy. Čo sa týka prepravy hnoja a jej aplikácie do pôdy – sú riešené v súlade s hnojným plánom a výkonní pracovníci sú informovaní o príslušných postupoch . Plánovanie a riadenie núdzových situácií sú súčasťou prevádzkového poriadku. Oprava a údržba zariadení je vykonávaná priebežne podľa potreby/opotrebenia zariadení ako aj vizuálnej kontroly.
c	Príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov, napríklad znečistenia vodných útvarov. Sem môže patriť: — plán farmy so znázornením odvodňovacích systémov a zdrojov vody/výtokov, — akčné plány reakcie na určité potenciálne udalosti (napr. požiar, únik zo skládok hnojovice alebo ich zrútenie, nekontrolovaný odtok z háld hnoja, úniky ropných produktov), — dostupné vybavenie na riešenie incidentov týkajúcich sa znečistenia (napríklad vybavenie na upchatie odtokov v zemi, prehradenie priekop, nárné steny pre prípad úniku ropných produktov).	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Je vypracovaný havarijný plán farmy, podľa ktorého sa postupuje v prípade neočakávaných udalostí. Jeho súčasťou je aj popis vybavenia potrebného na riešenie príslušných incidentov, pričom príslušné vybavenie je uložené na farme na miestach, ako je to popísané v havarijnom pláne, aby sa aj prakticky mohlo použiť v prípade potreby.
d	Pravidelná kontrola, oprava a údržba konštrukcií a zariadení, napríklad: —skládok hnojovice s cieľom overiť výskyt akýchkoľvek príznakov poškodenia, degradácie, únikov, — čerpadiel hnojovice, miešadiel, separátorov, zavlažovacích zariadení, — systémov zásobovania vodou a krmivom, — ventilačných systémov a snímačov teploty, — síl a prepravných zariadení (napríklad ventilov, potrubí),	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Zariadenia aj konštrukcie sa pravidelne kontrolujú jednak vizuálne, jednak počas prevádzky a v prípade, že ich funkčnosť sa javí ako obmedzená, vedenie spoločnosti bezodkladne nariadi ich opravu/údržbu alebo v prípade potreby aj výmenu. Týka sa to všetkej technológie/zariadení využívajúcich na farme. Hnojovica je zhromažďovaná v podroštových priestoroch a následne pri ich vyprázdňovaní je prostredníctvom prečerpávacej nádrže/žumpy smerovaná cez separátor hnojovice do podzemnej hnojovicovej nádrže /lagúny, ktorá je umiestnená priamo na farme .

	— systémov na čistenie vzduchu (napríklad prostredníctvom pravidelných kontrol). Môže zahŕňať čistotu farmy a ochranu pred škodcami.			
e	Skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Uhynuté zvieratá sa skladujú v uzavretom chladiacich boxe, ktorý je umiestnený pri stajni pri rampe, ktorá sa využíva aj pri naskladnenie/vyskladnenie živých zvierat z alebo na farmu. Následne sa prevážajú z chladiacich boxov do skladu kadáverov, ktorý sa nachádza pri vchode na farmu v Gabčíkove. Ich likvidácia prebieha spôsobom, ktorý je v súlade so zákonom.

Riadenie výživy

BAT 3. S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva s vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Na farme sa aplikujú rôzne recepty na krmivá v závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat s ohľadom na minimalizáciu celkového množstva vylúčeného dusíka a tým aj emisie amoniaku (viď recepty krmných zmesí a dokumentácia s tým spojená)
B	Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôsobeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	V závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat sa uplatňuje kŕmenie zvierat ad libidum spôsobom, že krmítka sa priebežne podľa spotreby napĺňajú a krmivo následne podľa potrieb zvierat padá do krmítka na podlahe . Presný popis je uvedený v prevádzkovom poriadku spoločnosti.
C	Pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu.	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená, ak nie sú ekonomicky dostupné krmivá s nízkym obsahom proteínu. Syntetické aminokyseliny nie je možné uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe	aplikované	Na farme sa aplikujú rôzne recepty na krmivá v závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat s ohľadom na minimalizáciu celkového množstva vylúčeného dusíka a tým aj emisie amoniaku (viď recepty krmných zmesí a dokumentácia s tým spojená).
d	Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka.	Všeobecne uplatniteľné	N/A	**Doplnkové látky sa nepridávajú.**

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT(1)počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)	Aktuálny stav	Popis
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 – 4,0	2,74	Ako celkový dusík
	Ošípané na výkrm	7,0 – 13,0	4,93	Výkrm má rôzne hmotnostné kategórie (od 30 do 120 kg) ktoré produkujú rozdielne množstvo hnojovice
	Prasnice (vrátane ciciakov)		N/A	N/A

		17,0 – 30,0		

(1)Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovne celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe, ktoré neboli uvedené vyššie.

BAT 4.S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôsobeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Na farme sa aplikujú rôzne recepty na krmivá v závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat s ohľadom na minimalizáciu celkového množstva vylúčeného fosforu (vid' recepty kŕmnych zmesí a dokumentácia s tým spojená)
b	b Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza).	a Fytáza nemusí byť uplatniteľná v prípade ekologickej živočíšnej výroby	aplikované	Na farme sa aplikujú rôzne recepty na krmivá v závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat s ohľadom na minimalizáciu celkového množstva vylúčeného fosforu (vid' recepty kŕmnych zmesí a dokumentácia s tým spojená).
c	Používanie vysokostráviteľných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive.	Všeobecne uplatniteľné v rámci obmedzení spojených s dostupnosťou vysokostráviteľných anorganických fosfátov	aplikované	Na farme sa aplikujú rôzne recepty na krmivá v závislosti od veku, zdravotného stavu a biologických/energetických potrieb zvierat s ohľadom na minimalizáciu celkového množstva vylúčeného fosforu (vid' recepty kŕmnych zmesí a dokumentácia s tým spojená) a navyše sa pridávajú vysokostráviteľné fosfáty na doplnenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive.

Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT(1) (počet kg vylúčeného P2O5 na miesto pre zviera a rok)	Aktuálny stav	Popis
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P2O5.	Odstavčatá	1,2 – 2,2	2,83	ako P2O5
	Ošípané na výkrm	3,5 – 5,4	5,09	ako P2O5 Výkrm má rôzne hmotnostné kategórie (od 30 do 120 kg) ktoré produkujú rozdielne množstvo hnojovice
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 – 15,0	N/A	N/A

(1) Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovne celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Efektívne využívanie vody

BAT 5. Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Vedenie záznamov o využívaní vody.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Na farme sú inštalované zariadenia pre zisťovanie objemu odberu podzemných vôd a spoločnosť vedie záznamy o spotrebe vody v súlade s povolením odberu podzemnej vody.
b	Vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Pravidelne sa kontroluje stav rozvodov a zabezpečuje sa údržba aj súvisiacich zariadení. Príslušné úkony sa zaznamenávajú v prevádzkovom denníku.
c	Používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení.	Neuplatňuje sa v prípade hydinární využívajúcich systémy suchého čistenia.	aplikované	Spoločnosť má k dispozícii a aj pravidelne využíva v stajniach vysokotlakové čistiace zariadenia
d	Výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky, miskové napájačky, vodné žľaby) pre špecifické kategórie zvierat pri zabezpečení dostupnosti vody (ad libitum).	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Spoločnosť využíva v stajniach dva druhy napájacích zariadení. V stajniach C, D a E sa využíva systém AQALEVEL a v ostatných stajniach sú napájačky s ventilmi. Prísun vody je zabezpečený všetkým zvieratám ad libitum.
e	Overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Zariadenia na meranie spotreby objemu vody sú v súlade s príslušnými predpismi jednak kontrolované, kalibrované a následne inštalované na to oprávnenými osobami. Kontroly sú pravidelne realizované a v prípade poruchy/výpadku sa rieši neodkladne oprava/údržba/výmena za účelom spojazdnenia systému.
f	Opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie. Z dôvodu vysokých nákladov nemusí byť uplatniteľné na existujúcich farmách.	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená kvôli rizikám v oblasti biologickej bezpečnosti.	N/A	Neaplikuje sa.

Emisie z odpadovej vody

BAT 6.S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Spoločnosť dbá a celkovú čistotu a poriadok na farme čím minimalizuje znečistené plochy.
b	Minimalizovanie použitia vody	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Na čistenie stajní sa využívajú vysokotlakové čističe, pravidelne sa kontroluje systém napájania a kontroluje sa objem odoberanej vody čím sa automaticky sleduje stav a zabraňuje sa plytvaniu s vodou.
c	Oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.	Nemusí byť uplatniteľné na existujúce farmy.	N/A	Neaplikuje sa. Vody zo striech sú odvedené na terén vsakom

BAT 7.S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať ***niektorá*** z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Spoločnosť zabezpečuje odvádzanie odpadovej vody do podrastových priestorov, ktoré sú vybudované v súlade s projektovou dokumentáciu overenou v stavebnom aj kolaudačnom konaní a zabezpečuje sa ich údržba/kontroly tesnosti v súlade s príslušnou legislatívou.
b	Úprava odpadovej vody.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Splaškové vody zo sociálnych zariadení sú odvedené do žumpy, ktorá je pravidelne vyprázdňovaná Technickými službami obce Hnojovica zo stajní je odkanalizovaná z podrastových priestorov prostredníctvom prečerpávacej žumpy cez separátor hnojovice do podzemnej hnojovicovej nádrže/lagúny, z ktorej je následne vyvážaná v súlade s hnojným plánom spoločnosti na ornú pôdu.
c	Aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora. Uplatniteľnosť môže byť obmedzená v dôsledku obmedzenej dostupnosti vhodných pozemkov susediacich s farmou.	Uplatniteľné len v prípade odpadovej vody s overenou nízkou mierou kontaminácie.	N/A	Neaplikuje sa

Efektívne využívanie energie

BAT 8. Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou.	Nemusí byť uplatniteľné na existujúce prevádzky.	N/A	Neaplikuje sa
b	Optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	V spoločnosti bol riešený energetický audit.
c	Izolácia stien, podláh a/alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat.	Nemusí byť uplatniteľné na prevádzky, v ktorých sa využíva prirodzené vetranie. Izolácia nemusí byť uplatniteľná na existujúce prevádzky kvôli konštrukčným obmedzeniam.	N/A	Vzhľadom na to, že ide o existujúcu prevádzku, izolácie priestorov neboli aplikované.
d	Použitie energeticky účinného osvetlenia.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Inštalovaná technika svietenia je energeticky úsporná.
e	Použitie výmenníkov tepla. Môže sa použiť jeden z týchto systémov: 1. vzduch – vzduch; 2. vzduch – voda; 3. vzduch – zem.	Výmenníky tepla typu vzduch – zem sú uplatniteľné, len ak je k dispozícii dostatočný priestor, keďže sa vyžaduje veľká plocha pôdy.	N/A	Nie je aplikované
f	Použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla.	Uplatniteľnosť tepelných čerpadiel využívajúcich rekuperáciu geotermálneho tepla je obmedzená pri použití vodorovných potrubí vzhľadom na priestorové požiadavky.	N/A	Nie je aplikované
g	Rekuperácia tepla s využitím vyhrievanej a ochladzovanej podlahy s podstielkou (systém „combideck"). Nemožno uplatniť pri ošipárňach.	Uplatniteľnosť závisí od možnosti inštalácie uzatvoreného podzemného zásobníka na cirkulujúcu vodu.	N/A	Nie je aplikované
h	Použitie prirodzeného vetrania.	Nemožno uplatniť pri zariadeniach s centralizovaným ventilačným systémom. V prípade ošipární sa nemusí dať uplatniť pri: —systémoch ustajnenia s podlahou pokrytou podstielkou v teplom podnebí, — systémoch ustajnenia bez podlahy pokrytej podstielkou alebo bez krytých izolovaných boxov (napr. kotercov) v chladnom podnebí.	aplikované	V stajniach sa využíva ventilačný systém a prirodzená ventilácia doplnkovo aj prostredníctvom okien v závislosti od poveternostných podmienok.

Emisie hluku

BAT 9.S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

i) protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy;
ii) protokol na vykonávanie monitorovania hluku;
iii) protokol pre reakcie na zistené výskyty hluku;
iv) program znižovania hluku určený napríklad na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a/alebo zmiernenie;
v) posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku.

Uplatniteľnosť **BAT 9** sa uplatňuje len v prípade, keď sa očakáva a/alebo je podložené obťažovanie hlukom u citlivých receptorov.

Spoločnosť nedisponuje hlukovou štúdiou, vzhľadom na skutočnosť, že nie je potrebná, nakoľko farma je situovaná v dostatočnej vzdialenosť od citlivých receptorov.

BAT 10.S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Opis	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou/ farmou a citlivými receptormi.	V etape plánovania prevádzky/farmy sa na zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou/farmou a citlivými receptormi uplatňujú minimálne štandardné vzdialenosti.	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky/farmy.	Čiastočne aplikované	Vzhľadom na to, že ide o existujúcu prevádzku, vzdialenosť medzi farmou a citlivými receptormi je dostatočná, nie potrebné riešiť emisie hluku.
b	Umiestnenie zariadenia.	Úrovne hluku možno znížiť: i) zväčšením vzdialenosti medzi pôvodcom a príjemcom emisií (umiestnením zariadenia v čo najväčšej prakticky dosiahnuteľnej vzdialenosti od citlivých receptorov); ii)minimalizovaním dĺžky privodných potrubí na krmivo; iii) umiestnením násypiek a síl na krmivo ak, aby sa minimalizoval pohyb vozidiel v rámci farmy.	V prípade existujúcich prevádzok môže byť obmedzená možnosť premiestnenia zariadení v dôsledku nedostatku priestoru alebo nadmerných nákladov.	Čiastočne aplikované	Prevádzka bola pôvodne vybudovaná tak, aby vzdialenosť od citlivých receptorov bola dodržaná, teda v dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov /hranice obce/farmy . Osadenie násypiek/síl na krmivo, ktoré sa plnia nákladnými vozidlami je minimalizovaný /procesy efektívne nastavené.
c	Prevádzkové opatrenia.	Sem patria opatrenia ako: i) zatváranie dverí a hlavných priechodov v budove, pokiaľ je to možné, najmä v čase kŕmenia; ii) obsluha zariadenia skúseným personálom;	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Nie je potrebné riešiť.

		iii)pokiaľ je to možné, vyhýbanie sa vykonávaniu hlučných činností v noci a počas víkendov; iv) zabezpečenie opatrení na zníženie hluku počas činností údržby; v)pokiaľ je to možné, prevádzkovanie dopravníkov a špirálových podávačov úplne naplnených krmivom; vi) minimalizovanie vonkajších zhŕňaných plôch, aby sa obmedzil hluk zhŕňacích mechanizmov.			
d	Zariadenia s nízkou hlučnosťou.	Medzi tieto zariadenia patria napríklad: i)ventilátory s vysokou efektívnosťou v prípadoch, keď nie je možné alebo postačujúce prirodzené vetranie; ii) čerpadlá a kompresory; iii)systém na kŕmenie, ktorý obmedzuje stimuláciu zvierat pred kŕmením (napríklad zadržiavacie násypky, pasívne adlibitné podávače krmiva, kompaktné podávače krmiva).	BAT 7 písm. d) bod iii) je možné uplatniť len na ošípané. Pasívne *adlibitné* podávače krmiva je možné uplatniť len v prípade nového zariadenia alebo výmeny zariadenia alebo v prípade, že zvieratá nevyžadujú reštrikčné kŕmenie.	Čiastočne aplikované	Využívajú sa ventilátory s vysokou efektívnosťou, pričom fungujú tak, že je umiestnených/zabudovaných vedľa seba v bezpečnej vzdialenosti niekoľko ventilátorov v každej stajni, neustále je funkčný jeden centrálny a ostatné sa postupne zapínajú/vypínajú v prípade potreby pri zvyšovaní/znižovaní teploty a v prípade, že teplota v stajni by dosiahla resp. presiahla určitú hranicu, zapína sa alarm, ktorý je napojený na mobilný tel. zodpovedného pracovníka. Alarm sa zapína aj v prípade technickej poruchy niektorého z ventilátorov. Kŕmenie je obmedzené na 1 – 5 krát denne, v závislosti od veku a hmotnosti zvierat.
e	Zariadenia na zníženie hluku.	Sem patria: i) obmedzovače hluku; ii) izolácie vibrácií; iii) kryty hlučných zariadení (napr. mlyny, pneumatické dopravníky); iv) zvuková izolácia budov.	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená v dôsledku priestorových požiadaviek a zdravotných a bezpečnostných aspektov. Nemožno uplatniť na materiály pohlcujúce hluk, ktoré by bránili efektívnemu čisteniu prevádzky.	N/A	Neaplikuje sa, nie je potrebné.
f	Znižovanie hluku.	Šírenie hluku je možné obmedziť umiestnením prekážok medzi zdroje hluku a príjemcov.	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné z dôvodov biologickej bezpečnosti.	N/A	Neaplikuje sa, nie je potrebné.

Emisie prachu

BAT 11.Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Zníženie tvorby prachu v budovách pre hospodárske zvieratá. Na tento účel sa môže použiť kombinácia týchto techník:			
1.	1. Použitie hrubšej podstielky (napríklad dlhej slamy alebo drevených hoblín namiesto sekanej slamy);	Dlhú slamu nemožno uplatniť v systémoch s hnojovicou.	Čiastočne sa uplatňuje	Slama sa využíva ako výstelka v boxoch pre choré zvieratá, v tzv. nemocnici.
	2. Aplikácia čerstvej podstielky pomocou techniky podstielania s nízkou prašnosťou (napr. ručne);	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Nevyužíva sa
	3. Používanie *adlibitného* kŕmenia;	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikované	Ako bolo už vyššie uvedené.
	4. Používanie vlhkého krmiva, granulovaného krmiva alebo pridanie olejových surovín alebo spojív do systémov so suchým krmivom;	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Pre všetky vekové skupiny zvierat sa využíva suché kŕmenie s pridaním oleja.
	5. Vybavenie pneumaticky naplňaných skladov suchého krmiva separátormi prachu;	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikované	Sílá na krmivo sú vybavené otvormi, prostredníctvom ktorých sa zachytáva prach pri ich napĺňaní.
	6. Návrh a prevádzkovanie ventilačného systému s nízkou rýchlosťou vzduchu v budove.	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená aspektmi súvisiacimi s dobrými životnými podmienkami zvierat.	Čiastočne aplikované	Spoločnosť rieši predmetnú otázku v prevádzkovom poriadku.
b	Zníženie koncentrácie prachu v budove pomocou jednej z týchto techník:			
	1. použitie vodnej hmly;	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená tým, že zvieratá vnímajú pokles teploty počas použitia vodnej hmly, obzvlášť v citlivých fázach ich života, a/alebo v prípade chladného a vlhkého podnebia. Uplatniteľnosť môže byť obmedzená aj v prípade systémov s pevným hnojom na konci chovného obdobia kvôli vysokým emisiám amoniaku.	Aplikované	Spoločnosť využíva aplikáciu vodnej hmly jedna v letných mesiacoch na ochladzovanie zvierat a jednak na znižovanie prašnosti v jednotlivých stajniach ďa potreby.
	2. postrekovanie olejom;	Uplatniteľné len na hydinárne s vtákmi staršími ako 21 dní. Uplatniteľnosť na prevádzky s nosnicami môže byť obmedzená kvôli riziku kontaminácie zariadenia v budove.	N/A	neaplikuje sa
	3. ionizácia.	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na ošipárne z technických a/alebo ekonomických dôvodov.	N/A	neaplikuje sa
c	Úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu, napríklad:			
	1. vodný odlučovač;	Možno ho uplatniť len v prevádzkach s tunelovým ventilačným systémom.	N/A	neaplikuje sa

	2. suchý filter,	Možno ho uplatniť len v hydinárňach s tunelovým ventilačným systémom.	N/A	neaplikuje sa
	3. práčka plynu,	Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná z dôvodov vysokých nákladov na realizáciu. Uplatniteľné len pre existujúce prevádzky, v ktorých sa používa centralizovaný ventilačný systém.	N/A	neaplikuje sa
	4. kyselinová práčka plynu,		N/A	neaplikuje sa
	5. bioskruber (alebo skrápaný biofilter),		N/A	neaplikuje sa
	6 dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu,		N/A	neaplikuje sa
	7. biofilter.	Uplatniteľné len na prevádzky s hnojovicou. Je potrebné dostatočná plocha mimo budovy pre zvieratá na umiestnenie filtračných náplní. Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná z dôvodov vysokých nákladov na realizáciu. Uplatniteľné len pre existujúce prevádzky, v ktorých sa používa centralizovaný ventilačný systém.	N/A	neaplikuje sa

Emisie zápachu

BAT 12.S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmavať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

i) protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy;
ii) protokol na vykonávanie monitorovania zápachu;
iii) protokol pre reakcie na zistené obťažovanie zápachom;
iv) program prechádzania a odstraňovania zápachu určený napríklad na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu (pozri položku BAT 26), označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a/alebo zmiernenie;
v) posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 26.

BAT 12 sa uplatňuje len v prípade, keď sa očakáva a/alebo je podložené obťažovanie zápachom u citlivých receptorov.

Na farme nebola realizovaná rozptylová štúdia, nakoľko farma je v dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov a nebolo predpokladané obťažovanie zápachom.

BAT 13.S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia nižšie uvedených techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis

a	Zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou/prevádzkou a citlivými receptormi.	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce farmy/prevádzky.	N/A	Vzhľadom na skutočnosť, že ide o existujúcu prevádzku, samotnú vzdialenosť od citlivých receptorov nie je možné ovplyvniť.
b	Použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia: —udržiavanie zvierat a povrchov v suchu a čistote (napr. predchádzať únikom krmiva, predchádzať prítomnosti výkalov v akumulačných priestoroch čiastočne roštových podláh), —obmedzenie povrchu hnoja, ktorý vytvára emisie (napr. pomocou kovových alebo plastových roštov, kanálov s menším odkrytým povrchom hnoja), — časté vyvážanie hnoja do externého (krytého) skladu hnoja, — zníženie teploty hnoja (napríklad chladením hnojovice) a vnútorného prostredia, —zníženie prietoku a rýchlosti prúdenia vzduchu nad povrchom hnoja, —v systémoch s podstielkou udržiavanie podstielky v suchu a v aeróbnych podmienkach.	Zníženie teploty vnútorného prostredia, prietoku a rýchlosti prúdenia vzduchu nemusí byť uplatniteľné vzhľadom na aspekty súvisiace s dobrými životnými podmienkami zvierat. Odstraňovanie hnojovice premývaním nemožno uplatniť v ošipárňach, ktoré sa nachádzajú v blízkosti citlivých receptorov, vzhľadom na nárazové zvýšenie zápachu. Pozri uplatniteľnosť pre ustajnenie zvierat v položkách BAT 30, BAT 31, BAT 32, BAT 33 a BAT 34.	aplikované	Zvieratá sú ustajnené na celoroštovej podlahe, dochádza k hromadeniu hnojovice v podroštových priestoroch. Hnojovica sa z podroštových priestorov vypúšťa podľa potreby bioplynovej stanice, maximálna kapacita podroštových priestorov na zhromaždenie hnojovice je 6 týždňov. Dôležité je, že vždy sa naraz vypúšťa hnojovica len z jednej stajne, a dodržuje sa zásada úplného vyprázdňovania priestorov podtlakovým spôsobom – podroštové priestory sú odkanalizované, preto sa vôbec neuplatňuje vyvážanie hnojovice ako také, len jej premiestňovanie prostredníctvom kanalizačných potrubí cez separátor hnojovice a prečerpávaciu žumpu do podzemnej hnojovicovej nádrže /lagúny. -podstielka sa využíva len v boxoch v nemocnici, pri jedincoch so zdravotnými problémami.
c	Optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá pomocou niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie: — zvýšenie výšky výpustu (napr. vyfukovanie vzduchu nad úrovňou strechy, komíny, vedenie vyfukovaného vzduchu cez hrebeň strechy namiesto nízkej časti stien), —zvýšenie vertikálnej rýchlosti ventilácie prostredníctvom výpustu, — efektívne umiestnenie externých prekážok na vytváranie turbulentného prúdenia vyfukovaného vzduchu (napr. vegetácie), — pridanie deflektorov vo výfukových otvoroch umiestnených v nízkych častiach stien s cieľom viesť vyfukovaný vzduch smerom k zemi, — rozptyľovanie vyfukovaného vzduchu na tej strane budovy, ktoré je odvrátená od citlivého receptora, —vedenie osi hrebeňa strechy prirodzene vetranej budovy priečne k prevládajúcemu smeru vetra.	Vedenie osi hrebeňa strechy nemožno uplatniť pri existujúcich prevádzkach.	Čiastočne aplikované	Vo všetkých stajniach je nastavené podtlakové vetranie, čo znamená, že ventilátory sú zabudované v strešnej konštrukcii stajní, čím dochádza k vyfukovaniu vzduchu nad úrovňou strechy. Prebieha automatizované vetranie v závislosti od teploty vzduchu, t.j. jeden ventilátor je neustále v prevádzke, ale s rôznou/meniacou sa rýchlosťou, a postupne sa zapínajú alebo vypínajú ostatné ventilátory automaticky podľa potreby/teploty vzduchu v stajni. Pokiaľ sa niektorý z ventilátorov pokazí resp. teplota v stajni sa zvýši nad 33 stupňov celzia, potom sa spustí alarm, ktorý je napojený a mobilný telefón zodpovedného pracovníka a bezodkladne sa rieši náprava.
d	Použitie systémov na čistenie vzduchu, napríklad: 1. bioskruber (alebo skrápaný biofilter),	Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná z dôvodov vysokých nákladov na realizáciu. Uplatniteľné len pre existujúce prevádzky, v ktorých sa používa centralizovaný ventilačný systém.	N/A	Neaplikuje sa nakoľko sa nevyužíva systém centrálneho vetrania.

	2. biofilter; 3.dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu.	Biofilter je uplatniteľný len v prevádzkach s hnojovicou. V prípade biofiltra je potrebná dostatočná plocha mimo budovy pre zvieratá na umiestnenie filtračných náplní.		
e	Použitie niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie na skladovanie hnoja:			
	1. zakrytie hnojovice alebo pevného hnoja počas skladovania,	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 16 písm. b) pre hnojovicu. Pozri uplatniteľnosť položky BAT 14 písm. b) pre pevný hnoj.	aplikované	Hnojovica je vypúšťaná z podrošťových priestorov podtlakovým spôsobom cez kanalizačné vedenia, separátor hnojovice, prečerpávaciu žumpu do uzavretej /prekrytej podzemnej hnojovicovej nádrže/lagúny. Hnojovica sa následne uskladňuje v lagúne až do obdobia jej aplikácie na ornú pôdu v súlade s hnojným plánom spoločnosti.
	2.umiestnenie skládky pri zohľadnení všeobecného smeru vetra a/alebo prijatie opatrení na zníženie rýchlosti vetra okolo skládky skladu a nad ňou (napr. stromy, prirodzené prekážky),	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Celá prevádzka je dostatočne vzdialená od citlivých receptorov.
	3. minimalizovanie premiešavania hnojovice.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Hnojovica nie je premiešavaná, je len premiestňovaná z podrošťových priestorov podtlakovým spôsobom pri ich vyprázdňovaní cez separátor hnojovice do podzemnej hnojovicovej nádrže /lagúny. Nakoľko hnojovica prechádza separáciou, ani neskôr nie je potrebné ju premiešavať pred jej prečerpávaním do nákladných vozidiel určených na vývoz hnojovice na ornú pôdu a jeho aplikáciou hĺbkovou injektážou.
f	Spracovanie hnoja pomocou niektorej z týchto techník s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy (alebo pred ňou)			
	1. aeróbny rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 19 písm. d).	N/A	Neaplikuje sa.
	2. kompostovanie pevného hnoja,	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 19 písm. f).	N/A	Neaplikuje sa.
	3. anaeróbny rozklad.	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 19 písm. b).	N/A	Neaplikuje sa.
g	Použitie niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy:			
	1. pásový rozmetávač, zariadenie na plytkú alebo hlbokú injektáž pri aplikácii hnojovice do pôdy	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 21 písm. b), BAT 21 písm. c) alebo BAT 21 písm. d).	Čiastočne aplikované	prevádzkovateľ aplikuje hnojovicu, zariadením na hĺbkovú injektáž do ornej pôdy v súlade s hnojným plánom spoločnosti,
	2. zapracovanie hnoja v čo najkratšom čase	Pozri uplatniteľnosť položky BAT 22	aplikované	V nadväznosti na spôsob aplikácie hnojovice do pôdy je jednoznačné, že k jeho zapracovaniu dochádza okamžite pri samotnej hĺbkovej injektáži.

Emisie zo skladovania pevného hnoja

BAT 14.Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Pevný hnoj sa prirodzene nevytvára len separáciou hnojovice pred jej naskladnením do lagúny. Skladuje sa na farme Malý Háj v z 3 strán uzavretom prístrešku a je skladovaná podľa predpisov a aplikovaná na ornú pôdu v súlade s hnojným plánom spoločnosti.
b	Zakrytie háld pevného hnoja.	Všeobecne uplatniteľné, ak je pevný hnoj vysušený alebo predsušený v priestoroch ustajnenia zvierat. Nemusí byť uplatniteľné na nevysušený pevný hnoj v prípade častého pridávania hnoja na haldu.	Čiastočne aplikované	
c	Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	

BAT 15. S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorít:

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.	Všeobecne uplatniteľné	N/A	Pevný hnoj sa prirodzene nevytvára len separáciou hnojovice pred jej naskladnením do lagúny. Skladuje sa na farme Malý Háj v z 3 strán uzavretom prístrešku a je skladovaná podľa predpisov a aplikovaná na ornú pôdu v súlade s hnojným plánom spoločnosti.
b	Použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja.	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	
c	Skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky.	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	
d	Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy.	Všeobecne uplatniteľné	N/A	
e	Skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a/alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe.	Uplatniteľné len na dočasné poľné haldy, ktorých umiestnenie sa každoročne mení.	N/A	

Emisie zo skladovania hnojovice

BAT 16. Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie týchto techník:			

	1.zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu skládky hnojovice,	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce skládky. Nadmerne vysoké skládky hnojovice nemusia byť uplatniteľné vzhľadom na zvýšené náklady a bezpečnostné riziká.	N/A	Nie je aplikované
	2. zníženie rýchlosti vetra a výmeny vzduchu na povrchu hnojovice prevádzkovaním skládky s nižšou úrovňou naplnenia,	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce skládky.	aplikované	Uskladnenie v prístrešku.
	3. minimalizovanie premiešavania hnojovice.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Hnojovica nie je premiešavaná, nakoľko prechádza separáciou, a môže byť priamo bez premiešavania premiestnená do zariadenia na hĺbkovú injektáž.
b	Prekrytie skládky hnojovice. Na tento účel sa môže použiť niektorá z týchto techník.			
	1. pevné prekrytie	V prípade existujúcich prevádzok sa nemusí dať uplatniť z ekonomických dôvodov a kvôli obmedzenej únosnosti konštrukcie pri dodatočnom zaťažení	aplikované	Prekrytá lagúna.
	2. pružné kryty,	Pružné kryty nemožno uplatniť v oblastiach, kde by prevládajúce poveternostné podmienky mohli narušiť ich konštrukciu.	N/A	Neaplikuje sa
	3. plávajúce prekrytie, ktoré tvoria napríklad: — plastové pelety, — ľahké sypké materiály, — pružné plávajúce kryty, — geometrické plastové dlaždice, — vzduchom nafukovaný kryt, — prirodzená kôra, — slama.	Použitie plastových peliet, ľahkých sypkých materiálov a geometrických plastových dlaždíc nemusí byť možné v prípade hnojovice s prirodzenou tvorbou kôry. Narušenie hnojovice pri premiešavaní, plnení a vyprázdňovaní môže brániť použitiu niektorých plávajúcich materiálov, ktoré môžu spôsobiť vznik usadenín alebo upchatie čerpadiel. Vytváranie prirodzenej kôry nemusí byť uplatniteľné v chladných podnebiach a/alebo v prípade hnojovice s nízkym obsahom sušiny. Prirodzenú kôru nemožno uplatniť pri skládkach, v ktorých by premiešavanie, plnenie a/alebo vypúšťanie hnojovice spôsobilo nestabilitu prirodzenej kôry.	N/A	Neaplikuje sa
c	Acidifikácia hnojovice.	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Neaplikuje sa

BAT 17. Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Minimalizovanie premiešavania hnojovice.	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikuje sa.	Hnojovicu nie je potrebné premiešavať, nakoľko je separovaná pred naskladnením do lagúny.

b	Prekrytie skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) pružným alebo plávajúcim krytom, ktorý tvoria napríklad: — pružné plastové tabule, — ľahké sypké materiály, — prirodzená kôra, — slama.	Plastové tabule nemusia byť z konštrukčných dôvodov uplatniteľné v prípade veľkých existujúcich lagún. -Slama a ľahké sypké materiály nemusia byť uplatniteľné v prípade veľkých lagún, kde unášanie prúdením vetra nedovoľuje úplne zakrytie povrchu lagúny. -Použitie ľahkých sypkých materiálov nie je možné v prípade hnojovice s prirodzenou tvorbou kôry. -Narušenie hnojovice pri premiešavaní, plnení a vyprázdňovaní môže brániť použitiu niektorých plávajúcich materiálov, ktoré môžu spôsobiť vznik usadenín alebo upchatie čerpadiel. -Vytváranie prirodzenej kôry nemusí byť uplatniteľné v chladných podnebiach a/alebo v prípade hnojovice s nízkym obsahom sušiny. -Prirodzenú kôru nemožno uplatniť pri lagúnach, v ktorých by premiešavanie, plnenie a/alebo vypúšťanie hnojovice spôsobilo nestabilitu prirodzenej kôry.	Aplikuje sa	Lagúna je budovaná s plastovým /fóliovým prekrytím.

BAT 18. S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom.	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikuje sa.	Lagúny bola postavená v súlade so schválenou projektovou dokumentáciou a tiež v súlade s ňou aj skolaudovaná. Obsluha / používanie lagúny je bližšie popísané v prevádzkovom poriadku spoločnosti a personál obsluhujúci lagúnu a s ňou spojené technológie je vyškolený k jej bezpečnej obsluhe.
b	Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy.	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikuje sa.	
c	Zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpacie stanice).	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	
d	Skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitým obložením).	Všeobecne uplatniteľné na lagúny.	Aplikuje sa.	
e	Inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému.	Uplatniteľné sa len na nové prevádzky.	Aplikuje sa.	
f	Kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.	Všeobecne uplatniteľné.	Aplikuje sa.	

Spracovanie hnoja na farme

BAT 19. Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracovávať pomocou niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Mechanická separácia hnojovice. Sem patrí napríklad: separátor so skrutkovým lisom, — separátor s dekantačnou odstredivkou, — koagulácia a flokulácia, — separácia sitami, — lisovanie cez filter.	Uplatniteľné len v prípade, že — je potrebné zníženie obsahu dusíka a fosforu v dôsledku obmedzenej dostupnej pôdy na aplikáciu hnoja, — hnoj nemožno pri primeraných nákladoch prepraviť na miesto aplikácie do pôdy. Použitie polyakrylamidu ako flokulantu nemusí byť možné kvôli riziku tvorby akrylamidu.	Aplikuje sa	Spoločnosť využíva šnekový separátor a lis. Postup separácie bol vyššie popísaný a podrobnejšie je uvedený v prevádzkovom poriadku spoločnosti.
b	Anaeróbny rozklad hnoja v zariadení na bioplyn.	Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná z dôvodov vysokých nákladov na realizáciu.	N/A	Neaplikuje sa
c	Použitie externého tunela na sušenie hnoja.	Uplatniteľné len v prípade hnoja z prevádzok s nosnicami. Nie je možné uplatniť v existujúcich prevádzkach bez pásov na zber hnoja.	N/A	Neaplikuje sa
d	Aeróbny rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice.	Uplatniteľné len v prípade, keď je dôležitá redukcia patogénov a zápachu pred aplikáciou hnoja do pôdy. V chladných podnebných pásmach môže byť v zime náročné udržať dostatočnú úroveň prevzdušňovania.	N/A	Neaplikuje sa
e	Nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice.	Nemožno uplatniť na nové prevádzky/farmy. Uplatniteľné len na existujúce prevádzky/farmy, keď je potrebné odstránenie dusíka v dôsledku obmedzenej dostupnej pôdy na aplikáciu hnoja.	N/A	Neaplikuje sa
f	Kompostovanie pevného hnoja.	Uplatniteľné len v prípade, že — hnoj nemožno pri primeraných nákladoch prepraviť na miesto aplikácie do pôdy, — je dôležitá redukcia patogénov a zápachu pred aplikáciou hnoja do pôdy, — na farme je dostatok priestoru na vytvorenie pokosu.	N/A	Neaplikuje sa

Aplikácia hnoja do pôdy

BAT 20. Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky tieto techniky.

	Technika	Aktuálny stav	Popis

a	Posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku, pričom sa zohľadní: — typ pôdy, podmienky a sklon poľa; — klimatické podmienky, — odvodnenie a zavlažovanie poľa, — striedanie plodín, — vodné zdroje a ochranné pásma vodných zdrojov.	aplikované	Hnojovicu pred jej premiestnením do zariadenia určeného na aplikáciu hnojovice nie je potrebné premiešavať, nakoľko v lagúne je uskladnená len tekutá zložka už po separácii tuhej zložky. Je aplikovaná hĺbkovou injektážou do ornej pôdy v súlade s hnojným plánom a prevádzkovým poriadkom spoločnosti
b	Zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja), a: 1. oblasťami, v ktorých existuje riziko odtoku do vody, ako sú napríklad vodné toky, pramene, vrty atď., 2. susediacimi nehnuteľnosťami (vrátane živých plotov).	aplikované	
c	Vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku. Hnoj sa neaplikuje obzvlášť vtedy, keď: 1. je pole zaplavené, zamrznuté alebo pokryté snehom, 2. pôdne podmienky (napr. nasýtenie vodou alebo zhutnenosť) v kombinácii so sklonom poľa a/alebo jeho odvodnením vytvárajú vysoké riziko odtoku alebo vyplavovania; 3. vzhľadom na očakávané zrážky možno predpokladať odtok.	aplikované	
d	Prispôsobenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristík pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok.	aplikované	
e	Zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín.	aplikované	
f	Kontrola vyhnojených polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť.	aplikované	
g	Zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov.	aplikované	
h	Kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.	aplikované	

BAT 21. Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému. Vzhľadom na riziko kontaminácie nemožno uplatniť na plodiny, ktoré sa pestujú na účely konzumácie za surova. Nemožno uplatniť, ak pôdny typ neumožňuje rýchle prenikanie zriedeného hnoja do pôdy. Nemožno uplatniť v prípade, ak plodiny nevyžadujú zavlažovanie.	Uplatniteľné v prípade polí s možnosťou jednoduchého prepojenia s farmou pomocou potrubí.	N/A	Neaplikuje sa
b	Pásový rozmetávač s využitím niektorej z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica.	Uplatniteľnosť môže byť obmedzená v prípade príliš vysokého obsahu slamy v hnojovici alebo v prípade obsahu sušiny v hnojovici prevyšujúcom 10 %. Vlečnú	N/A	Neaplikuje sa

		radlicu nemožno uplatniť pri pestovaní hustosiatych poľnohospodárskych plodín.		
c	Zariadenie na plytkú injektáž (otvorená štrbina).	Nemožno uplatniť v prípade kamenistej, plytkej alebo zhutnenej pôdy, v ktorej je náročné dosiahnuť rovnomernosť penetrácie. Uplatniteľnosť môže byť obmedzená v prípade možného poškodenia plodín mechanizmami.	N/A	Neaplikuje sa
d	Zariadenie na hlbokú injektáž (uzatvorená štrbina).	Nemožno uplatniť v prípade kamenistej, plytkej alebo zhutnenej pôdy, v ktorej je náročné dosiahnuť rovnomernosť penetrácie a efektívne uzatvorenie štrbiny. Nemožno uplatniť počas vegetačného obdobia plodín. Nemožno uplatniť na trávnych porastoch, pokiaľ nedochádza k ich premene na ornú pôdu, ani v prípade podsevu.	aplikované	Uplatňuje sa v súlade s hnojným plánom a prevádzkovým poriadkom spoločnosti
e	Acidifikácia hnojovice.	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Neaplikuje sa

BAT 22. Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Opis

Zapracovanie hnoja rozmetaného na povrch pôdy sa vykonáva zaoraním alebo pomocou iných zariadení na obrábanie pôdy, napríklad pomocou hrotových alebo tanierových brán v závislosti od typu a podmienok pôdy. Hnoj sa úplne premieša s pôdou alebo zahrnie. Aplikácia pevného hnoja sa vykonáva pomocou vhodného rozmetávača (napríklad rotačného rozmetávača, rozmetávača so zadným vyhadzovaním, dvojúčelového rozmetávača). Pri aplikácii hnojovice do pôdy sa postupuje podľa položky BAT 21.

Uplatniteľnosť

Nemožno uplatniť na trávnych porastoch a pri šetrnom obrábaní pôdy, pokiaľ nedochádza k premene na ornú pôdu, ani v prípade podsevu. Nemožno uplatniť na obrábanú pôdu s plodinami, ktoré by mohlo poškodiť zapracovanie hnoja. Zapracovanie hnojovice sa neuplatňuje po aplikácii do pôdy pomocou zariadení na plytkú alebo hlbokú injektáž.

Aktuálny stav - Popis

Aplikuje sa len hlboká injektáž hnojovice podľa popisu v BAT 21.

Časový rozdiel medzi aplikáciou hnoja na pôdu a zapracovaním hnoja do pôdy v súvislosti s BAT

Parameter	Časový rozdiel medzi aplikáciou hnoja na pôdu a zapracovaním hnoja do pôdy v súvislosti s BAT (v hodinách)	Aktuálny stav	Popis
Čas	0(1) – 4(2)	0	0
(1) Dolná hranica intervalu zodpovedá okamžitému zapracovaniu. (2)Horná hranica intervalu môže byť až do 12 hodín v prípade podmienok, ktoré neumožňujú rýchlejšie zapracovanie, napríklad ak nie sú ekonomicky dostupné ľudské a technické zdroje.			

Emisie z celého výrobného procesu

BAT 23. Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme. 21.2.2017 L 43/252 Úradný vestník Európskej únie SK 1.15.

Aktuálny stav – Popis

Spoločnosť má k dispozícii výpočet skutočných emisií amoniaku, ktoré monitoruje každoročne a podáva oznámenie k 15.02. o aktuálnom prepočte dľa metodického pokynu MŽP. Za rok 2016 boli emisie amoniaku 4.773 kg/rok.

Monitorovanie emisií a parametrov procesov

BAT 24. V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

	Technika	Frekvencia	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat.	Raz ročne pre každú kategóriu zvierat.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Produkcia pri tvorbe hnoja 3556 t bola pri P ako P2O5 11,02 t a N 10,67 t
b	Odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji.			Čiastočne aplikované	

BAT 25. V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

	Technika	Frekvencia	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja.	Raz ročne pre každú kategóriu zvierat.	Všeobecne uplatniteľné	aplikované	Viď BAT 23
b	Výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód	Vždy, keď dôjde k významným zmenám	Uplatniteľné len na emisie z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat. Nemožno uplatniť na	N/A	Neaplikuje sa

	vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.	najmenej jedného z týchto parametrov: a) druh hospodárskych zvierat chovaných na farme, b) systém ustajnenia.	prevádzky s nainštalovaným systémom na čistenie vzduchu. V takom prípade sa uplatňuje položka BAT 28. Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná vzhľadom na náklady na merania.		
c	Odhad pomocou emisných faktorov.	Raz ročne pre každú kategóriu zvierat.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Viď BAT 23

BAT 26. V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Opis

Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:

— normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu).

— Pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.

Uplatniteľnosť

BAT 26 sa uplatňuje len v prípadoch, keď sa očakáva a/alebo je podložené obťažovanie zápachom u citlivých receptorov.

Aktuálny stav - popis

Vzhľadom na skutočnosť, že farma je umiestnená v dostatočnej vzdialenosti od citlivých receptorov, nepredpokladá sa obťažovanie zápachom a nebolo odôvodnené vykonať merania a pachové štúdie obťažovania zápachom.

BAT 27. V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

	Technika	Frekvencia	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.	Raz ročne	Uplatniteľné len na emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat. Nemožno uplatniť na prevádzky s nainštalovaným systémom na čistenie vzduchu. V takom prípade sa uplatňuje položka BAT 28. Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná vzhľadom na náklady na merania.	N/A	Neaplikuje sa

b	Odhad pomocou emisných faktorov.	Raz ročne.	Táto technika nemusí byť všeobecne uplatniteľná vzhľadom na náklady súvisiace s určením emisných faktorov.	Aplikuje sa	Výkrmové ošípané v počte 3000 ks produkujú odhadom 2250 kg prachu/rok

BAT 28. V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

	Technika	Frekvencia	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.	Raz.	Neuplatňuje sa, ak bol systém na čistenie vzduchu overený v kombinácii s podobným systémom na ustajnenie zvierat a prevádzkovými podmienkami.	N/A	Neaplikuje sa
b	Kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov).	Denne	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Neaplikuje sa

BAT 29. V rámci BAT sa majú monitorovať tieto procesné parametre najmenej raz ročne.

	Parameter	Opis	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Spotreba vody.	Záznam napríklad pomocou vhodných meračov alebo na základe faktúr. Hlavné procesy so spotrebou vody v budovách na ustajnenie zvierat (čistenie, kŕmenie atď.) možno monitorovať samostatne.	V závislosti od konfigurácie vodovodu sa samostatné monitorovanie hlavných procesov so spotrebou vody nemusí dať uplatniť na existujúcich farmách.	aplikované	Na farme sú inštalované zariadenia pre zisťovanie objemu odberu podzemných vôd a spoločnosť vedie záznamy o spotrebe vody v súlade s povolením odberu podzemnej vody.
b	Spotreba elektrickej energie.	Záznam napríklad pomocou vhodných meračov alebo na základe faktúr. Spotreba elektrickej energie budov na ustajnenie zvierat sa monitoruje samostatne od ostatných prevádzok na farme. Hlavné procesy so spotrebou energie v budovách na ustajnenie zvierat (vykurovanie, vetranie, osvetlenie atď.) možno monitorovať samostatne.	V závislosti od konfigurácie siete na zásobovanie energiou sa samostatné monitorovanie hlavných procesov so spotrebou energie nemusí dať uplatniť na existujúcich farmách.	aplikované	Na farme sú inštalované zariadenia pre zisťovanie objemu odberu elektrickej energie a spoločnosť vedie záznamy o jej spotrebe, kontroluje ich a porovnáva s faktúrami vystavených dodávateľom elektrickej energie.
c	Spotreba paliva.	Záznam napríklad pomocou vhodných meračov alebo na základe faktúr.	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	V súlade s prevádzkovým poriadkom. Využíva sa ale hlavne v RV, nie v živočíšnej výrobe.
d	Počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí.	Záznam napríklad pomocou existujúcich registrov.		aplikované	Predmetné záznamy sú vedené s počítačovom systéme spoločnosti v súlade s prevádzkovým poriadkom spoločnosti a sú priebežne vyhodnocované.
e	Spotreba krmiva.	Záznam napríklad pomocou faktúr alebo existujúcich registrov.		aplikované	
f	Tvorba hnoja.	Záznam napríklad pomocou existujúcich registrov.		aplikované	

Emisie amoniaku z ošipární

BAT 30. Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

	Technika	Kategória zvierat	Uplatniteľnosť	Aktuálny stav	Popis
a	Niektorá z týchto techník, ktorými sa uplatňuje niektorý z týchto princípov alebo ich kombinácia: i) obmedzenie povrchu, na ktorom vznikajú emisie amoniaku; ii) zvýšenie frekvencie vyvážania hnojovice (hnoja) na externú skládku; iii) separácia moču od výkalov; iv) udržiavanie podstielky v čistom a suchom stave.			aplikované	Hnojovica je zhromažďovaná v podroštových priestoroch, pričom frekvencia jej vypúšťania je závislá od potreby bioplynovej stanice. Maximálna kapacita zhromažďovania hnojovice v podroštových priestoroch je 6 týždňov. (viď prevádzkový poriadok)
	0. Hlboká jama (v prípade úplne alebo čiastočne roštových podláh) len pri použití v kombinácii s dodatočným zmierňujúcim opatrením, napr.: —kombinácia techník riadenia výživy, — systém na čistenie vzduchu, — znižovanie pH hnojovice, — ochladzovanie hnojovice.	Všetky ošípané	Neuplatňuje sa na nové prevádzky, pokiaľ hlboká jama nie je kombinovaná so systémom na čistenie vzduchu, ochladzovaním hnojovice a/alebo znižovaním pH hnojovice.	aplikované	Využíva sa v kombinácii s technikou kŕmenia
	1.Podtlakový systém na časté odstraňovanie hnojovice (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Všetky ošípané	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov.	aplikované	Postupne sa podtlakovým systémom vypúšťa hnojovica, pričom sa striktne sa dodržiava vypúšťanie jednej stane naraz a úplne.
	2. Zošikmené steny kanála na hnoj (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Všetky ošípané		N/A	Vo všetkých stajniach je plne roštová podlaha a steny kanála nie sú zošikmené.
	3. Zhŕňač na časté odstraňovanie hnojovice (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Všetky ošípané		N/A	Neaplikuje sa, podtlakový systém
	4.Časté odstraňovanie hnojovice premývaním (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Všetky ošípané	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov. Keď sa na premývanie používa tekutá frakcia hnojovice, táto technika sa nemusí dať uplatniť na farmách, ktoré sa nachádzajú v blízkosti citlivých receptorov, vzhľadom na nárazové zvýšenie zápachu počas premývania.	N/A	Podlaha resp. priestory v stajniach sa čistia vysokotlakovým čističom.
	5. Zmenšená jama na hnoj (v prípade čiastočne roštovej podlahy).	Prasnice v ruji a gravidné prasnice	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov.	N/A	Neaplikuje sa.
		Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa
		Prasnice v ruji a	Systémy s pevným hnojom sa neuplatňujú	N/A	Neaplikuje sa

	6.Systém s plnou podstielkou (v prípade pevnej betónovej podlahy).	gravidné prasnice	na nové prevádzky, pokiaľ nie je možné preukázať, že je to z dôvodu zabezpečenia dobrých životných podmienok zvierat. Nemusí sa dať uplatniť na prevádzky s prirodzeným vetraním, ktoré sa nachádzajú v teplých podnebných pásmach, ani na existujúce prevádzky s núteným vetraním pre odstavčatá a ošípané na výkrm. Položka BAT 30 písm. a) bod 7 môže vyžadovať veľké priestorové nároky.		
		Odstavčatá		N/A	Neaplikuje sa s výnimkou tzv. nemocničných boxov pre choré zvieratá.
		Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa s výnimkou tzv. nemocničných boxov pre choré zvieratá.
	7. Ustajnenie v kotercoch/prístreškoch (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Prasnice v ruji a gravidné prasnice		N/A	Neaplikuje sa
		Odstavčatá		N/A	Neaplikuje sa
		Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa
	8. Systém s pohybom slamy (v prípade pevnej betónovej podlahy).	Odstavčatá		N/A	Neaplikuje sa
		Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa
	9. Vypuklá podlaha a oddelené kanály na hnoj a vodu (v prípade čiastočne roštových ohrád).	Odstavčatá	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov.	N/A	Neaplikuje sa
		Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa
	10.Ohrady s podstielkou s kombinovanou tvorbou hnoja (hnojovica a pevný hnoj).	Oprasené prasnice	Nie je možné uplatniť v existujúcich prevádzkach bez pevnej betónovej podlahy.	N/A	Neaplikuje sa
	11.Boxy na kŕmenie/ležanie na pevnej podlahe (v prípade ohrád s podstielkou).	Prasnice v ruji a gravidné prasnice		N/A	Neaplikuje sa s výnimkou tzv. nemocničných boxov pre choré zvieratá.
	12. Nádoba na hnoj (v prípade úplne alebo čiastočne roštovej podlahy).	Oprasené prasnice	Všeobecne uplatniteľné.	aplikované	Hnojovica je skladovaná v podroštových priestoroch, pričom frekvencia jej vypúšťania je závislá od potreby bioplynovej stanice. Maximálna kapacita uskladnenia hnojovice v podroštových priestoroch je 5 týždňov. (viď prevádzkový poriadok)
	13. Zber hnoja do vody.	Odstavčatá	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov.	Aplikované	Hnojovica je skladovaná v podroštových priestoroch, pričom frekvencia jej vypúšťania je závislá počtu ustajnených zvierat. Maximálna kapacita uskladnenia hnojovice v podroštových priestoroch je 6 týždňov. (viď prevádzkový poriadok)
		Ošípané na výkrm		Aplikované	
	14.Pásy na zber hnoja v tvare V (v prípade čiastočne roštovej podlahy).	Ošípané na výkrm		N/A	Neaplikuje sa.
	15. Kombinácia kanálov na vodu a hnoj (v prípade úplne roštovej podlahy).	Oprasené prasnice		N/A	Neaplikuje sa.

	16. Externý priechod s podstielkou (v prípade pevnej betónovej podlahy).	Ošípané na výkrm	Nemožno uplatniť v chladnom podnebí. Nemusí byť všeobecne uplatniteľné na existujúce prevádzky z technických a/ alebo ekonomických dôvodov.	N/A	Neaplikuje sa.
b	Ochladzovanie hnojovice.	Všetky ošípané	Nemožno uplatniť v prípade, že: — nie je možné opätovné použitie tepla, — používa sa podstielka.	N/A	Neaplikuje sa.
c	Použitie systémov na čistenie vzduchu, napríklad: 1. kyselinová práčka plynu, 2. dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu, 3.bioskruber (alebo skrápaný biofilter).	Všetky ošípané	Nemusí byť všeobecne uplatniteľné z dôvodov vysokých nákladov na realizáciu. Uplatniteľné len pre existujúce prevádzky, v ktorých sa používa centralizovaný ventilačný systém.	N/A	Neaplikuje sa.
d	Acidifikácia hnojovice.	Všetky ošípané	Všeobecne uplatniteľné.	N/A	Neaplikuje sa.
e	Použitie plávajúcich gulí v kanáli na hnoj.	Ošípané na výkrm	Nemožno uplatniť v prípade prevádzok s jamami, ktoré majú zošikmené steny, a prevádzok, v ktorých sa hnojovica odstraňuje premývaním.	N/A	Neaplikuje sa.

Úrovne znečisťovania súvisiace s najlepšími dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL(1) (počet kg NH3 na miesto pre zviera a rok)	Aktuálny stav	Popis
Amoniak vyjadrený ako NH3	Prasnice v ruji a gravidné prasnice	0,2 – 2,7	N/A	Neaplikuje sa
	Oprasené prasnice (vrátane ciciakov) v klietkach	0,4 – 5,6	N/A	Neaplikuje sa
	Odstavčatá	0,03 – 0,53	N/A	Neaplikuje sa
	Ošípané na výkrm	0,1 – 2,6	1,734	viď STPPaTOO

Úrovne znečisťovania súvisiace s najlepšími dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusia dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe. Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25.

K. Prílohy správy Áno

1. Vyhodnotenie BAT pre prevádzku Gabčíkovo vypracované prevádzkovateľom

2. Fotodokumentácia

L. <u>Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia</u>

1. Jednotlivé BAT-y sú aplikované podľa uvedeného vyhodnotenia.

M. <u>Záver – celkové zhodnotenie</u>

Inšpekcia vykonanou kontrolu zistila, že je potrebné aktualizovať niektoré podmienky povolenia podľa záverov o BAT VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných aplikovateľných pre kontrolovanú prevádzku. Ďalej je potrebné pre prevádzku vydať súhlas na odber vôd v súlade s novelizovaným vodným zákonom.

Prevádzkovateľ požiada inšpekciu **do 31.08.2018** o zmenu integrovaného povolenia, ktorej súčasťou bude žiadosť o prehodnotenie povolenia podľa záverov a povolenie odberu podzemných vôd.

N. <u>Podpisy</u>

Za SIŽP: Ing. Ivana Záleská Číslo preukazu: 565

.....

Ing. Milan Sobolič Číslo preukazu: 573

.....

Za prevádzkovateľa: Kurt Bloch Nielsen konateľ

.....

Ing. Zuzana Sebők Csonga splnomocnená

.....

PREVZALA 22. 12. 2017